

Právě vyšlo nové číslo časopisu ERA21 3/2010 a speciál 2010

Author: SF / zs | Published: 28.06.2010

Vynález moderní doby, na který se zapomíná

Pavel Janák

Vypočítává-li moderní doba pyšně svoje objevy a vynálezy, zapomíná se, že jedním z nich jest také objev bydlení. V celé historii člověka po tisíce let mluví se sice o obydlí, o kultuře bydlení, ale teprve nyní připadlo se na to, že obydlí, nábytek a věci, jak se dosud polovědomě dělaly a opakovaly, nejsou tím, co by pro život bylo možno z nich udělat; jen nemnoho a nanejvýš slohem se měnily, aniž šlo se za jejich jádrem. Snad proto, že člověk na ně neměl nikdy času. Stále jen objevoval vše kolem sebe, neznámé kraje, neznámé prvky, minulost země, ovzduší, a nenapadlo mu, že to, v čem bydlí, jest také kus neprozkoumaného světa, který by stál za mnohý objev. Vynálezci, konstruktéři, básníci, tvůrci států vynalézali a tvořili, ale často vlastně bydlili primitivně a bídě. Lidstvo stále spěchalo za novými objevy, za záhadami mimo sebe a nevidělo, čeho všeho se mu doma nedostává.

SKRZNASKRZ

Karolina Jirkalová

„Interiér je příčinou architektury samotné,“ stojí na stránkách mladého pražského ateliéru A1 Architects. S tím nelze polemizovat - drtivou většinu budov stavíme primárně kvůli činnostem, které se odehrávají v jejich útrobách. Přesto je mnohem častěji fotografována a zobrazována vnější, veřejná tvář staveb. Také architektům samým mnohdy víc záleží na hmotě budovy než na jejím rubu, který tvoří vnitřní prostor. Je tu často i dvojí odpovědnost: hmota, její měřítko, proporce a vnější výraz spoludefinují veřejný prostor, podílejí se na obytných kvalitách města či obce a architekt se z nich zodpovídá společnosti. Vnitřní prostor je pak více méně soukromý a referencí je architektovi převážně investor či uživatel. Způsoby užívání budov se však mění podstatně rychleji než jejich funkce v urbanistickém celku. Vnitřní prostor je tak představován a upravován ve větší míře a mnohem častěji než samotná hmota budovy. I my jsme se s tím při přípravě interiérového speciálu setkali - jedna z realizací, kterou jsme plánovali otisknout, mezitím přestala existovat. To je i jeden z důvodů, proč je čistě interiérová architektura - tedy nový vstup do interiéru již existujícího domu - pro architektky spíš okrajovou záležitostí. O to větší příležitost však skýtá mladým, nezavedeným ateliérům nebo i svobodnějším, výtvarně zaměřeným tvůrcům, pro které je „vážná“

architektura příliš oficiální záležitostí. Ani oni se však nemůžou vyhnout jednomu z nejnapínavějších vztahů v architektonické tvorbě - dramatu, který se odehrává mezi interiérem a exteriérem. Bude to lehká komedie, lyrické divadlo, vyvážené drama, anebo tragédie? Ve všech žánrech se dá odehrát dobré představení.

Karolina Jirkalová je novinářka, kritička a editorka se zaměřením na architekturu, výtvarné umění a literaturu.

28.06.2010 09:57, SF / zs